ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 8ης Δεκεμβρίου 1999 *

Στην υπόθεση Τ-79/99,

Euro-Lex European Law Expertise GmbH, εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Emmerich (Γερμανία), εκπροσωπουμένη από τον Eckhard Benkelberg, δικηγόρο Emmerich και Kleve, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο Faltz και Kremer, 6, rue Heirinch Heine,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα), εκπροσωπουμένου από τους Detlef Schennen, προϊστάμενο της υπηρεσίας νομοθεσίας και διεθνών νομικών υποθέσεων, και Emmanuel

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Joly, υπάλληλο διοικήσεως στην υπηρεσία νομικών υποθέσεων, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Centre Wagner, Kirchberg,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 26ης Ιανουαρίου 1999 (υπόθεση R 114/1998-1), κοινοποιηθείσα στην προσφεύγουσα την 1η Φεβρουαρίου 1999,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pirrung, Πρόεδρο, A. Potocki και A. W. H. Meij, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την προσφυγή που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Απριλίου 1999,

έχοντας υπόψη τη γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου προς τους διαδίκους της 21ης Ιουνίου 1999,

έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 14 και 15 Ιουλίου 1999,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 16 Αυγούστου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Διαδικασία

1 Με την παρούσα προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: Γραφείο) της 26ης Ιανουαρίου 1999 (υπόθεση R 114/1998-1), καθόσον αυτή επιβεβαίωσε εκείνην του εξεταστή του ιδίου Γραφείου της 20ής Μαΐου 1998, σύμφωνα με την οποία η αίτησή της για κοινοτικό σήμα έπρεπε να απορριφθεί.

2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι ο όρος Eu-Lex.

3 Στο πλαίσιο της τακτοποιήσεως του δικογράφου δυνάμει του άρθρου 44, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα προσκόμισε απόσπασμα του βιβλίου των εμπορικών εταιριών, σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος 5, στοιχείο β', του ιδίου κανονισμού.

4 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι, σύμφωνα με το απόσπασμα αυτό, ο δικηγόρος Benkelberg, ο οποίος είναι ο δικηγόρος που εέγγραφοί την προσφεύγουσα και υπέγραψε το δικόγραφο, είναι ο ένας από τους δύο διαχειριστές (Geschäftsfürhrer) αυτής.

5 Με έγγραφο της Γραμματείας της 21ης Ιουνίου 1999, οι διάδικοι κλήθηκαν να αποφανθούν επί της τυπικής νομιμότητας του δικογράφου και, συνεπώς, επί του παραδεκτού της προσφυγής ως προς τα άρθρα 17, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, και 19, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού (ΕΚ) του Δικαστηρίου, το άρθρο 43, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, καθώς και τη διάταξη του Δικαστηρίου της 5ης Δεκεμβρίου 1996, C-174/96 P, Lopes κατά Δικαστηρίου (Συλλογή 1996, σ. I-6401).

6 Η προσφεύγουσα και το Γραφείο κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους εντός της ταχθείσας από το Πρωτοδικείο προθεσμίας.

Αιτήματα των διαδίκων

7 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να ακυρώσει το σημείο 3 του διατακτικού της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου της 26ης Ιανουαρίου 1999.

8 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

9 Σύμφωνα με το άρθρο 111 του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη, το Πρωτοδικείο μπορεί, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη.

10 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι έχει επαρκώς διαφωτιστεί από τα δικαιολογητικά του φακέλου και αποφασίζει να αποφανθεί κατ' εφαρμογήν της διατάξεως αυτής.

Επιχειρήματα των διαδίκων

Επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας

11 Η προσφεύγουσα είναι εταιρία συσταθείσα από πολλούς δικηγόρους. Σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο, οι διαχειριστές μιας τέτοιας εταιρίας — που πρέπει να είναι δικηγόροι — μπορούν να είναι διάδικοι επ' ονόματι αυτής.

12 Ο Bundesrechtsanwaltsordnung (ομοσπονδιακός κώδικας περί δικηγόρων) απαγορεύει σε δικηγόρο να εκπροσωπεί επιχείρηση μόνον εφόσον είναι «Syndikus-Anwalt», δηλαδή ο μισθωτός νομικός (δικηγόρος) που έχει ως αποστολή να συμβουλεύει την επιχείρηση επί των νομικών ζητημάτων.

13 Ο δικηγόρος Benkelberg δεν είναι ούτε νομικός σύμβουλος της προσφεύγουσας εταιρίας ούτε μισθωτός αυτής. Αντιθέτως, ως διαχειριστής, είναι το «διευθύνον όργανό» της.

14 Υπό την έννοια αυτή, ουδόλως απαγορεύεται στον δικηγόρο Benkelberg, υπό την ιδιότητά του ως δικηγόρου, να εκπροσωπεί την προσφεύγουσα ενώπιον γερμανικού δικαστηρίου.

15 Τα άρθρα 17, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, και 19, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού απαιτούν μόνον, ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, η οικεία εταιρία να εκπροσωπείται από δικηγόρο εξουσιοδοτημένο να την εκπροσωπεί ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

16 Εφόσον ο δικηγόρος Benkelberg είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την προσφεύγουσα ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων, έχει επίσης το δικαίωμα να την εκπροσωπεί ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων.

17 Τέλος, αποκλείεται το Δικαστήριο ή το Πρωτοδικείο να μπορούν να υιοθετήσουν αντίθετη λύση που θα περιόριζε το δικαίωμα των Γερμανών δικηγόρων να ασκούν το επάγγελμά τους.

18 Η προσφεύγουσα καταλήγει ότι το δικόγραφο είναι νομότυπο και ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή.

Επιχειρηματολογία του Γραφείου

19 Οι ενώπιον του κοινοτικού δικαστή εφαρμοστέοι δικονομικοί κανόνες διαφέρουν από την πολιτική δικονομία του γερμανικού δικαίου, καθόσον η τελευταία επιτρέπει ρητώς στους δικηγόρους να εκπροσωπούν εαυτούς ενώπιον των δικαστηρίων. Επιπλέον, οι προβλεπόμενες από τις γερμανικές κανονιστικές διατάξεις προϋποθέσεις, που περιορίζουν το δικαίωμα εκπροσωπήσεως τρίτων για λόγους συγκρούσεως συμφερόντων, δεν πληρούνται εν προκειμένω.

20 Η ταυτότητα του διαδίκου και του εκπροσώπου του, αποδειχθείσα στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα διάταξη Lopes κατά Δικαστηρίου, δεν υφίσταται εν προκειμένω. Πράγματι, η προσφεύγουσα, νομικό πρόσωπο, διακρίνεται από τον δικηγόρο Benkelberg, δικηγόρο, φυσικό πρόσωπο. Το γεγονός ότι ο δικηγόρος Benkelberg είναι ο διαχειριστής της προσφεύγουσας και, συνεπώς, το «διευθύνον όργανο» αυτής ουδόλως αλλάζει την ανάλυση αυτή.

21 Είναι βέβαιον ότι τα οικονομικά συμφέροντα του δικηγόρου Benkelberg ταυτίζονται με αυτά της προσφεύγουσας. Επιπλέον, στο μέτρο που ο δικηγόρος Benkelberg ενεργεί στο πλαίσιο της διαδικασίας επ' ονόματι της προσφεύγουσας μπορεί, υπό την ιδιότητα του διαχειριστή αυτής, να παρέχει στον εαυτό του οδηγίες για τη διεξαγωγή της δίκης. Από αυτό δεν απορρέει κανένα κώλυμα ως προς το παραδεκτό της παρούσας προσφυγής.

22 Το Γραφείο καταλήγει ότι, υπ' αυτό το πρίσμα, το δικόγραφο είναι νομότυπο και ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή. Εντούτοις, διατυπώνει επιφυλάξεις ως προς το νομότυπο της εξουσίας που δόθηκε στον δικηγόρο Benkelberg από την προσφεύγουσα.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

23 Κατά το άρθρο 17, τρίτο και δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού, που εφαρμόζεται στο Πρωτοδικείο δυνάμει του άρθρου 46 του εν λόγω Οργανισμού:

«Οι (...) διάδικοι εκπροσωπούνται από δικηγόρο.

Μόνον ο δικηγόρος που έχει δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή άλλου κράτους συμβαλλομένου στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο δικαιούται να εκπροσωπεί ή να επικουρεί διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου.»

24 Το άρθρο 19, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού ορίζει επιπλέον τα εξής:

«Το Δικαστήριο επιλαμβάνεται κατόπιν προσφυγής που κατατίθεται στον γραμματέα. Το έγγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει το όνομα και την κατοικία του προσφεύγοντος και την ιδιότητα του υπογράφοντος (...).»

25 Τέλος, κατά το άρθρο 43, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου:

«Το πρωτότυπο κάθε διαδικαστικού εγγράφου πρέπει να υπογράφεται από τον εκπρόσωπο ή τον δικηγόρο του διαδίκου.»

26 Εφόσον οι διατάξεις αυτές ανήκουν στο κοινοτικό δίκαιο, πρέπει να ερμηνευθούν, όσον τούτο είναι δυνατόν, κατά τρόπο αυτοτελή, χωρίς αναφορά στο εθνικό δίκαιο.

27 Από τις διατάξεις αυτές, και ειδικότερα από τη χρησιμοποίηση του όρου «εκπροσωπούνται» στο άρθρο 17, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού, προκύπτει ότι, για τους σκοπούς της ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου, ο «διάδικος», κατά την έννοια του άρθρου αυτού, πρέπει να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες τρίτου προσώπου το οποίο να έχει το δικαίωμα παραστάσεως ως δικηγόρος ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή συμβαλλομένου στη συμφωνία για τον ΕΟΧ κράτους (βλ. την προπαρατεθείσα διάταξη Lopes κατά Δικαστηρίου, σκέψη 11).

28 Η απαίτηση αυτή χρησιμοποιήσεως τρίτου ανταποκρίνεται στην αντίληψη περί του ρόλου του δικηγόρου ως συμβάλλοντος στην απονομή της δικαιοσύνης και καλουμένου να παράσχει, με κάθε ανεξαρτησία και χάριν του προέχοντος συμφέροντος αυτής, τη νομική προστασία που χρειάζεται ο πελάτης. Η αντίληψη αυτή ανταποκρίνεται στην κοινή στα κράτη μέλη νομική παράδοση και απαντά επίσης στην κοινοτική έννομη τάξη, όπως προκύπτει, ακριβώς, από το άρθρο 17 του Οργανισμού (υπ' αυτή την έννοια η απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 1982, 155/79, AM & S κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 1575, σκέψη 24).

29 Επομένως, ο εκπροσωπών την προσφεύγουσα δικηγόρος Benkelberg δεν μπορεί να θεωρηθεί, για τους σκοπούς της παρούσας υποθέσεως, ως «τρίτος» υπό την έννοια της προπαρατεθείσας διατάξεως Lopes κατά Δικαστηρίου, ανεξάρτητος από την

προσφεύγουσα. Πράγματι, αυτός είναι ένας από τους δύο διαχειριστές της προσφεύγουσας. Αυτό συνεπάγεται, όπως οι δύο διάδικοι αναφέρουν, ότι είναι το «διευθύνον όργανο» της προσφεύγουσας. Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο δικηγόρος Benkelberg δεν έχει δικαίωμα να την εκπροσωπεί στην παρούσα δίκη.

30 Συνεπώς, δεδομένου ότι το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο υπογράφηκε από τον δικηγόρο Benkelberg, η παρούσα προσφυγή δεν ασκήθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 17, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, και 19, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού και σύμφωνα με το άρθρο 43, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

31 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

32 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα.

33 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του Γραφείου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

διατάσσει:

1) **Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**

2) **Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Λουξεμβούργο, 8 Δεκεμβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. Pirrung